

25 Longinus, kompanichef

{biblink} Matt 27:54.

Evangelisten har inte bevarat hans namn, men enligt en gammal tradition hette han Longinus. Han var hekatóntarchos, dvs kompanichef, kapten. Enligt somliga versioner av legenden var han den som genomborrade Jesu bröst med sin lans, Joh 19:34. Den versionen behövde inte utesluta att han var befälhavare för vaktstyrkan. Man skulle visserligen ha väntat att han beordrat en menig att utföra uppdraget, men eftersom Pilatus hade krävt absolut visshet om att Jesus var död, kan det tänkas att officeren själv utförde det för att vara säker på att det blev riktigt gjort. Löparen från Pilatus kunde alltså återvända med beskedet att Jesus var död, och Josef från Arimatea kunde få tillstånd att ta hand om den döda kroppen.

Hos Markus står att Jesus i dödsstunden gav upp ett högt rop. Och om officerens bekännelse står att den förorsakades av att Jesus "på sådant sätt" dog. I vårt århundrade har det i koncentrationsläger förekommit att man avlivat fångar genom att korsfästa dem med spikar, på samma sätt som det skedde med Jesus. Det har då visat sig att de dött av kvävning, på grund av att krampstillstånd uppstått i armarna och spridit sig till intercostalmusklerna mellan revbenen, så att den korsfäste bara kunde andas in men inte andas ut. Den som inte kan andas ut, kan inte heller ge upp ett högt rop. Den romerske kaptenen hade varit med om många avrättningar genom korsfästelse. Han visste hur det brukade gå till när döden befriade den arme. Men aldrig — så långt det gällde med spikar korsfästa — hade han varit med om ett högt rop i dödsstunden. Detta fyllde honom med häpnad. Det utesluter inte att, såsom Matteus anger, jordbävningen hade sin andel i att han blev uppskakad. Men inte nog härmed. Han hade hela tiden varit med vid korset, från klockan nio f.m. till klockan tre e.m. Han hade hört Jesu sju ord på korset, han hade bevittnat hur den Korsfäste utom dessa ord inte gav ifrån sig ett ljud "lik ett får som är tyst inför dem som klippta det". Han hade upplevt ett tre timmars tjockt mörker som inte kunde komma av någon solförmörkelse, ty den judiska påsken firades vid fullmåne, och i denna ställning kan månen inte skymma solen.

Longinus hade haft tid att tänka. Och när Jesus dog och hans dödsstund gestaltade sig så annorlunda, så olik allt vad Longinus i sådana sammanhang hade varit med om, då var han färdig att öppet inför alla uttala de ord som utgör den första bekännelse till Kristus som gjordes efter hans död: Sannerligen var denne en rättfärdig man och Guds Son. De övriga kringstående instämde. I Bachs Matteuspassion är denna korta trosbekännelse en av de höjdpunkter som inte kan överbjudas.

Vi avstår från att följa de legendariska utbroderingarna av Longinus öden och av vad som skall ha hänt med "den heliga lanssen" som stöttes genom Jesu kropp. Legender skall alltid tas med försiktighet. Men att Longinus kom till tro på Jesus som Frälsare, det har vi evangelisternas vittnesbörd om. Gud give oss alla att kunna stämma in i hans härliga bekännelse! {/biblink}

Sven Danell: Bibliska bipersoner 25